

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KOZGAZDÁSZATI HIRLAP. A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt.-kr.
Fél évre 5 —
Negyed évre 2 —
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatvan utca. 1564. szám. Dúrózky ház. — a szerkesztésbe bérmentesülendő.

Előfizethető helyben:
TELEGDI K. LAJOS és H. OSÁTHY KÁROLYY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivataloknál.

Hirdetési díj:
Négy hasábol posztaléval 5 kr.
Nagyobb terjedelmű hirdetések a szerkesztőségnek a lap kiadásáig meg kell adni a hirdetés kezdésével.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újságunk sora 50 krajczar.

Nyitólé — ha megjelölés költés minden posztaléval 30 kr.
Hirdetők felvételek a kiadó hivatalában, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHER M. H. K. könyvnyomdájában is.
Nem kellül vagy bérmentesülendő beiktató levelek nem vételnek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN.

(Mutatvány R e z s ő főhercegek „Az osztrák-magyar monarchia irásában és képmé” című művéből.)

Nem egyhamar részesül olvasó közönség oly élvezetben, mint a minőben e perczben mi részesítjük lapunk m. t. olvasó közönségét. A trónörökös könyvének azon, nyilvánosságra még sehol sem jutott, legérdekesebb részét közöljük e helyen, természetesen mindennemű felelősség elvállalásával, a mely koszorús írónk, Jókai Mór tollából Debreczen sz. kir. városának leírását tartalmazza. Valami felsőleges kivált a debreczeni népelet és szokások jellemzése. E cikk irásánál — egy jegyzet szerint — felhasználhattak: dr. Zelizy Dániel, Szűcs István, Góresy Kálmán, Szűcs Mihály, Tikos Imre, dr. Török József, Békessy László, Török Gábor, K. Tóth Mihály, dr. Király Ferenc dolgozatai. A hol többé-kevésbé lényeges tévedések tapasztalhatók, azokat csillag alatti helyreigazítottuk. A nagyérdemű közlemény e szép sorokkal kezdődik:

»Nemcsak a magyar alföldnek, de az összes magyar népfajnak legnevezetesebb városa, melynek bemutatásával hely- és népismeretünket megkezdjük: Debreczen, a hogy ezt országoszerle Kálvini s a Rómának is nevezik, a hogy Bartha Boldizsár krónikájának bevezető sorai mondja: »Ez mezőben épült, erősítés nélkül való, csak engedelmességhoz ragaszkodó Debreczen nevű város, edes-lakó hazánk.«

Azután következnek a hosszabb történelmi áttekintés, a melyet, mint ismeretes tartalmat, mellőzünk. Megemlítsük, hogy ezen részt a következő képek fogják díszíteni: Debreczen czimerének kis képe, főiskolai senior kis képe a régi időből.

»Láttuk — folytatja az író — röviden vázolván, Debreczen történetét; most ismerjük meg magát a várost és annak érdekes népelet, háza táját.« Ennek a résznek az újabb időkre vonatkozó egyes részleteit adjuk a következőkben:

Előttünk áll a Hortobágy: a minden külföldi előtt annyit emlegette t. pusztát.

A pusztának a képe nem mindig ugyan- az. Áldásos tavaszok buja növényzetében veteledik a délamerikai pampassal. Ezernél többre megy az ott honos növényfajok száma; nem hiába maga a magyar botanika is Debreczenben született meg. S a kövér legelőkon szerzte mindenféle legelőszó gyűj, csordák, ménesek, juhnyáják, sertésök. E kép nagyszerűségét minden költői áradozásnál szebben leírja a szám. A hortobágyi pusztán egy ilyen szép tavaszi napon látunk hétézer lovat, huszezer szarvasmarhát, hatvan ezer juhot és ötven ezer sertést; mintegy százezer venger hozza állatot, a melyekhez a »számos állatokat« is hozzá számítva (két csikó tesz egy lószámot, négy malac egy disznószámot), egy negyedik milliót mondhatunk, a mi e pusztát megtölti. Ez képezi Debreczen nek legfőbb gazdagságát. Ezeknek az állatoknak legnagyobb része soha sem lát istállót; zivatar, eget nap, deres éj ott éri a szabadban még csak egy terepelyes fa sincs, a mi védelmezze; csak az újabb időkben kezdenek számukra árnyékokat felállítani, a hová zimankós idő elől ember és állat meghuzhatja magát. Képünk egy ilyen alkotmányt mutat be.¹⁾ Telire valamennyit a nagyerdei kaszálókra hajlítják s csak a hó szorítja a tanyákba.

S ennek a rengeteg állatörmögnek az őrsége is egész néposztály: a csikósok, guylások, juhászok és kondások. Sajátságos egy faj, a mely a pusztán születik és él; kenyélemről, kenyéztésztől fogalma sincs; papot, templomot soha sem lát, mégis tudja, mi a becület; gazdája jóságát hűségesen őrzi; a mi bojtár, engedelmis; ha számadóvá vénül, a bojtárjával emberségen bánik. Nem tanult semmi tudományt, hanem azért a maga munkáját napokra be tudja osztani. Napárt nem tart, de az időjárásról ért. A Hortobágyi tomkeleges terképet úgy ismeri, hogy éjjel sem téved el rajta; s tudja, hogy meddig tart a határ, a hol az ő jóságának szabad legelni,

pedig nincsen ottan határok. Gyors eszű, jószívű; hajba került embert megsegit jutalom nélkül, s szereti az állatjait, a melyeknek az ivadékaival együtt nőtt fel; valamennyinek ismeri a leszármazását. Nem is tudna élni a bezárt szobában: télen a bunda, nyáron a csillagos ég a takarója. Milyen irigylésre méltó constitúció! Újabb időkben mégis készítenek maguknak nádiból, fűből nyitott, guyhókat, közepén teglatüszelylel. Ott főz a legfiatalabb bojtár egy bográcsban a messze elnyúló pásztorok számára. Azt a bográcsot a tanyás a hátán hordja el a karamról karamra. A mint egy pásztor jóllakott belőle, viszi a a másikhoz a kenyérral, evőszókkal együtt. Kiegészítő társai a pusztai pásztorok a hű séges komondor, a magyar föld egyik különlegessége, a melynek példányait a maguk ere detiségeiben csak az alföldön találni: ez a farkasok pandurja.

¹⁾ Nagy kép Wagner től: ménes-terelés.
²⁾ Nagy kép: szárnyák, Patakytól.

Gyönyörű egy látvány, mikor egy vágató vad ménes közül a vásárló kíváncsára kiszemel a csikós egy megjegyzett paripát, s azzal villámgyorsan közhajtja a tömegnek a hosszú pályvát. A hurok biztosan a kizsímelt men nyakára szorul, s arra a többi elszalad: ez az egy ott marad a némes vadállat, mely még kötőfeket nem ismert, rug szökell, felhánnya magát a légbe: a csikós pedig ott áll, mintha bronzból volna ötvé, napegette gyönyörű karjain duzzadnak az imok, esendés erőszakkal odavonja a maga háza a ficszánkóló ment, s mikor aztán a fejet megkapthatta, odasug a fülebe, megsimogítja a nyakát s arra a vad mént megáll, mint a bárány, s fel hagyja magát kötőfekezni! Egy ilyen jelenet ábrázol képünk a város »ezirfa ménes«-éből.³⁾

A láthatárig terülő nagy pusztát nyárelővel tarkáva teszi a rétek billió vára, vad repzéstől, szirontaktól aranyos, szyalától lilakék, fűzénytől rózsaszín táblákon keresztül kanyarog a Hortobágy sötétlő sással szegélyezett vize, a melyen az átvonuló ország utat nagy köhögéssel őrzi. Mint a hagyomány mondja, e hidepítéshez a meszet borral elot-ták meg. Innen a hídon Debreczen felé nyúl el a hortobágyi csárda, a nepdalok és betyármondák hírhedett tanyája, vásárra járó kalmárok, iparosok pihenője. Hajdani hírből nagyon alá szállt már: a kalmárok vasuton utaznak, a betyárt gyapjút fonn tanítják Il-laván, s a nepdal is a »gőzös«-ről enekel mák.⁴⁾ Csak a városból kijáró urak⁵⁾ mulatsá-gának vig kedve támaszt még zajt a hortobágyi csárda falai közt meha.

De vajmi más képet mutat a hortobágyi pusztát a kárikolai forró hetek után. A mező-fakó szint öltött, a szikes agyagtalaj öszserpedeztet; az állatok éhesen bögnek s vadul nyargalásznak az illdőz bogár-fellegek elöl, a kutyáknak járnak alá s fel, keresve a kut fe-néken maradt iszapos vizet. Az erek, a loe-sógok kiszáradva, medreik a marhanyomoktól rípacossá gázoltak. A szikós nagy téreken messze világit, s ha a forró szél felkavarja, nyár derekán hóesőt utanoz. Maga a Hortobágy vize is messze kinnhagyta buglyos zso-mbekjait, s lapos bekatekenőt s öszseruhodott bekalencsés poccsává. Az egész pusztá alszik és almodik Alma, a defibáb, hullhánnyú tengert mutat a láthatáron, zöld szigetekkel, legelő várossal, a melyek felele fordult tonyaikhoz nőttek; ritka ünneppajján egész tündérpalotákat vet fel.

Ezt a légyárvámpót mind a nap hév-től átfútt szikós talajnak köszönhetni, mely ott a hol a termő szik van, csak legeltetésre való, a hol pedig vad szikbe megy át, sajátos növényzetet kivül semmi másnak helyt nem ad. Hajdan itt gazdag szikós-gyárak voltak; de azokkal most mind felhagytak s a vad sziket iszapalással telekesítik.

Egészen más képet mutat Debre-czen környeke az éjszaki-keleti táján. Nagyvárad felől pompás köut vezet a messziről fel-tünő kettős tornyok, pipázó gyárkérmények nagy városa felé. S az ut mentében gazdag szántóföldek az újabb mezőgazdasági ipar ter-ményei: dohány, repcztésztől váltogatják egymást. Kertek, facsoportok közül siru tanyák fehérenek elő, a szépas a láthatáron vész el. A tisztásokon kaszált rend, felgyújtott szána-boglyák, majd gyümölcsös kertek, szőlők ve-teményes táblák, dinnyeföldek húzódnak össze, a melyeket kertekkel körített nagyvárosi vil-lasorok váltanak fel végre. Itt már a barom nem legel szabadon, hanem megköt, szekeret huz, s az erős spanyolfajjú ló ötével, hetével a nagy nehéz tarszérek elé fogva, tíz, tizen-

³⁾ Nagy kép Wagner től.
⁴⁾ Nagy kép Hortobágyi csárda belül, Patakytól.
⁵⁾ Nagy kép: még inkább jóságát kihajtó, vagy ezek megtekintésére érkező gazdálkodók. A »D-N« szerk.

két napszámossal a szekérodalon, vágat a szekérmarszoló homlokon keresztül.⁶⁾ Van itt a fekete, buzatermő homloktól kezdve a futó homokig minden; de az mind meghódítva a mivélés által. Megköti a laza homokot a 26 ezer holdra terjedő Nagy erdő, melynek területén 17 ezer holdat tevő kaszálók, szántóföl-dek vannak elszórva. Itt látni Debreczen me-zőgazdaságát, a melynek rendszerét meg-megértse az ember, szükséges megismerkednie azzal a sajátos birtokközösséggel, a mely-hez hasonlított sehol az országban nem találuk. Debreczen városa maga egy nagy földbirtokos.

Szerzett pusztáink területe 166 ezer hold: de a szomszéd hatóságok területén levő földjével együtt tehető 20 □ mértföldre. E roppant birtok jövedelméből tart fenn a város minden egyházat, iskolát, jöteknysági, közmivélődési intézményeket, színházat, kórhá-zakat, fedési a közigazgatást s mindezekre debreczeni lakosai nem közösi adót nem fizet.

Es ezenkívül három nagy pusztája a vá-rosnak, a legjobb termőföld, ki van osztva a polgárságnak az arányban, hogy minden 8 öl bőséltéki házhely után jár 300 öl tanyai föld. Az minden háznak örök tulaj-dona. A szántóföld együtt jár a házzal. Kü-lön s e m a házat, s e m a földet nem v o l a z u t o t t ö b b i é v e k i g s z a b a d e l a d n i, s m a i s c s a k d e b r e c z e n i p o l g á r n a k s z a b a d a z t m e g v e n n i. Eként meg van tartva a kö-zépbirtokos osztály; mert nagy földbirtokos csak ugy vásárolhatna össze valaki, ha egész utca házat hozna véna a városban.⁷⁾

Igy szolgál közhazsonra a nagy erdőse-gek faja is: s abban a legutolsó zsellér is ré-szesül. A hortobágyi legeltetési jog is kiterjed mindenkire, a ki csak állatot tart; hanem a földbirtokban csak a 6.300 városi ház tulaj-donsos részesül.⁸⁾ Ezek között sok a kis ipar-os, a l i a m ű h e l y t ő l v o n j a e l a z i d ő t, h o g y f ő l d e t m e g k a p a t j a: m i n d a k é t m e s t e r s e g e n e k v i l á g o s k a r a r a. A g ő z e s e p l ő g e e k z a k o t o l a s a z o n b a n m á r h i r d e t i a z u j k o r t s a h o s s z u v a s u t v o n a l a k, m e l y e k v e g i f u t n a k a v a r o s n a g y h a t á r á n, k e r e s z t e t h u z n a k a m u l t a k s z o k á s a i n á t.

Előttünk áll az »új Debreczen.« Nagyban, általánosságban most is az, a mi hajdan: de részleteiben egészen újja te-remte. A mul századok sörénybástyái, agyag őrluczai rég eltűntek nyomtalanul; de még a század közepe táján is oly szép hírbem állott a g y f a h i d r ő l i s c s a k a h a g y o m á n y t e s z e l e t m á r. H o g y o t t a f ő t e r z a n v é g i g, e g é s z a f ő t e m p l o m g (n e m k e r e s z t e z b e n, h a n e m h o s s z á b a n) v o n u l t e l e g y r e n e t e g d o b o g ó, d e s z k á b o l, f a c z o l ó p o k o n á l l o, b e h o r i t v a a f e n e k e l t e n s a r a t: a s z e k e r e k e z e n a n e g y e d f é l ő l s z e l e s h i d o n k ö z l e k e d t e k; m i k o r p e d i g n y á r o n f e l z á r a d t m i n d e n l a t y a k, a k k o r k é t k a p u a l e l z á r t a k a h i d a t. K e s ő b b f e l v á l t o t t a e z a t e g l a, m a j d a z 5 0 - e s e v k e b e n a f a c k o z k a b u r k o l a t.⁹⁾ M o s t e z a s z é p e g y e n e s f ő t e z a s z e l e s e n k i n k ö z v e z e t r a t t a l, a g y a l g á r o l a s z f a l t o z t a, s k é t g y ö n y ö r á f a s o r s z e g e l y e z i v e g i z a z u t c a b e l é l h a l a d v a f o l y v á s z e s e l e s e d i k, u g y h o g y a f ő t e m p l o m é s v a r o s h á z e l ő t t m á r m a g a b a ő l e i a z e g é s p i a c z o t. S a f ő t e z a t é s a n a g y t é r t¹⁰⁾ m o s t m á r d i s z e s e m l e t e s h á z a k p a l o t á k f o g l a l j á k b e: a z o k k ö z t a n e m z e t i s z i n h á z¹¹⁾ s a v á r o s u j o n é p ü l t n a g y v e n d ő g l ő j e, a B i k a. G á z v i l á g í t á s v a n a z e g é s v a r o s b a n A z t r e s t é r e k d i s z f a k k a l b e l t e t t e. A r e g i j ó b o l c s a k a z ő r ö k ű l t m e g, a m i l e g k i v á n t o s a b b: a r e g i b o l t f e l i r a t o k. A c z é k e k e n c s u p a m a g y a r n e v e k.¹²⁾ A ő s e s a l á d o k a v á r o s i e l ő k e l l ő s e g m i n d o t t r a g y o g, n e m a n e m e s i c z i m e r e k e n, h a n e m a b o l t c z i m e r e k e n. A k e r e s k e d e l e m é s i p a r v i l á g a b a n m o s t i s a r e g i m a g y a r e s a d l o k é a v e z é r z e r e p, c s a k n e m a k i z a r o l o s s á g i g; s h a i d e g e n n e v e t d ő t t k ö z j e k, a z b i z o n y o s n a g y é r d e m e i r t l e t t b e f o g a d v a,¹³⁾ s i v a d e k a h u z g o b b m a g y a r m g a z a u t o c h t o n o k n á l i s.

⁶⁾ Nagy kép: Ujvárosi batos fogat, Patakytól.
⁷⁾ Régen volt, most már nem áll ez sem. A »D-N« szerk.
⁸⁾ E ponthoz a híres debreczeni kaszáló-kérdés ösmereit kívántatott volna meg. A n. é. író Thyly Kálmán (ennek kiünő ismételje) útján szereshetné meg. A »D-N« szerk.
⁹⁾ Egész kép: Debreczen főtere, Mézőly Gézától, metszi Morali.
¹⁰⁾ Hiszen ez egy s nevezettik főpiacz-utcának is. A »D-N« szerk.
¹¹⁾ A neve városi színház és a czeplő-utcának is. A »D-N« szerk.
¹²⁾ Nincs h u z s m a g y a r n é v a z e g é s f ő p i a c z o n, d e a z é r t n e m m a g y a r n e v ű k e r e s e d ő k i s t ő s g y ő k e r e s m a g y a r é r z ű l e t ű e m b e r e k. A »D-N« szerk.
¹³⁾ Egyéne válogatja; szavazás e fölött nem történik, itt is elég a czeplő-bejegyzés és iparengedély. A »D-N« szerk.

Debreczen nemcsak a gazdasági város, hanem gazdag polgárok városa, a hol a közép is jól el. Mutatja a természete az ábrázolja.

Azt mondtuk egy helyütt, hogy Debreczennek egy fellegvára volt: a collegioma (így hívja az most is minden ember). A templom és az iskola azonos eszmé a protestánsoknál: a templomban a népet oktatják s minden beöltözött diák egyuttal legatus, a ki hirdeti az igét.

Az egész piacz melyét betöltő két tornyú nagy templom alapjában a régmúlt századokig veszi fel eredetét, s talán azonos a hajdani Szent Andras egyházzal. Hat ezer lélek fér el benne. Belsőjét semmi festés nem díszíti, egyedül pompája a nagy orgona.¹⁴⁾ Az is nagy ellenkezés mellett mehetett be oda. Még kriptája sincs. Sokszor elpusztította a tűzvész, de legjobban az 1814-iki, a mikor még a harangjai is elolvadtak; azóta épült újra. Egyszerű, csupán nagysága által megkapó építmény.

A collegium sem az, a mi a régi volt. A korszellemnek a régi sajátos intézmények áldozatul estek. A hajdani seniornak zsinoros dolmányú, hajporos, zászis háromszögletű kalapoz mintáján arczképen őrzi az iskola műzeuma. Oda van elhelyezve a nevezetes nagy bot és kis bot is; meg most is akadnak diákok, a kik a tizenhat fontos »gerundiumot« felkézelt megemelgetik; de az »ad arma!« nem hangzik többé, mely a »machinistákat« a tűzvész oltására riasztá; ma azt a rendes tűzoltó-csapat vezzi. A tóga is elmúlt, a sábesz-tekével, a latinusokat kinzó egyenruha; s vele együtt az a sok adoma a mindig elcsez, mindig furfangos bennlakó diákról, a vándor legatúsról és mendikánsáról; a mikor a deaknak nem volt szabad színházba, táncmulatságba járni, éjjel a collegiumból kimenni, azért mégis megtette; a magas kőfalon keresztül mászott, vagy végig járt a collegium tetesén s lunatikus hirbe hozta magát. E collegiumból került ki a magyar nemzetnek egy egész tudós phalanxa.¹⁵⁾

A magyar színészet is sokat köszönhet Debreczennek. Már 1798 ban idejött Erdélyből az akkori első színtársulat Debreczenbe, s e látogatásait 1804 ig ismételte. Ez évben kapott ajándékba a debreczeni színtársulat gróf Károlyi Józseftől egy teljes felszerelt jelmezrakt, s ez vette meg az alapját a magyar színészet díszesebb kiállításának. A színészelet a város fizette s az szerződött velük. A számadásokból kitűnik, hogy sohasem volt deficit. A színház ekkor a »Fehér ló« vendéglobban volt, majd a »Ciszimadiazsinben« Adtak eredeti színműveket és a külföldi írók legjobb műveit fordításban. Végre felépült az új színház a harminczados közön s ez volt 25 éven át Debreczenben a műszák temploma, a magyar színészet fénykorában. 1861 ben az alko mányos élet fellöbbanásával elhatározták Debreczen közönsége egy állandó, díszes színház építését, s négy év múlva pusztán a lakosság adozatkezségeiből készen állt a pompás műzacsarnok, mely kétszáz ezer forintba került. A színi idény ősz kezdetétől nyárig tart (?), mindig kitűnő társaság működése mellett melynek a város subventiót ad. Most marsaját nyugdíj-alapja is van elagott színészek számára. A magyar dalról és zenéről is emlitést kell tennünk Debreczennek. Hogy az itt menynyire mivelte volt, bizonyítják azok a tanácsai határozatok, a melyek nagy csapások alkalmával a dalt és zenét városszerle etlították; majd a század elején az engedelmény, hogy a diákok zenekarának szabadság lett adva a színházi előadások alatt muzsikálni, de csak polgári ruhában.¹⁶⁾

A debreczeni »Kántus« olyan híres volt, hogy temetésekre messze föld kívánta megje-nését, Budapesten is szerepelt. A vakációkra hazatérő diákok évtizedeken át terjesztették a legnépszerűbbé vált dallamainkat, a Csokonay dalait: »Földiekkel játszó egütünemény.« (»Oh

¹⁴⁾ Három-négy ezer ember fér be, de így is óriási tér. B rendezése olyan, mint a többi ref. templom!

A »D-N« szerk.
¹⁵⁾ Az itt következő, ösmertes tört. s egyéb adatokat elhagynuk. Hatvaniról is ír Jókai Mór; legbővebb és a híres professzor egész egyniségére nézve teljes világot vető adatokat találhatna Nagy Pálnak, lapunk má't évi folyamában megjelent közle-ményében. Nagy Pál tölthet be jelenleg — amin tudjuk — a Hatvani katedrját s kezeli a Hatvani csoda keltő physikai szereit is.
A »D-N« szerk. je.
¹⁶⁾ A tévedések itt is szembeszökők. P. o. i. y e n a z i s, h o g y a v á r o s s u b v e n t i ó t a d a s z i n é s z e t n e k. A »D-N« szerk.

HIVÁS
MALOM TARSULATNAK
0-án délelőtt 10 órakor
anácstermében tartandó
KÖZGYÜLÉSÉRE.

Az igazgatóság.
Az igazgatóság.
Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Hortobágyi levő Hortobágy pusztán, az amára egy segéd állatorvosi állás levén...
A városi tanácstól.

GYÜMÖLCSFA ELADÁS.

A gazdasági tanintézet kertjében kitűnő magas törzű gyümölcsfák eladók. — Megrendelések csak márczius 31-ig fogadtatnak el levélben, vagy szóval a városban levő igazgatóságnál. Ugyanonnarjegyezők bérmentesen küldetik.

ERDŐ ILLATA
G WETTENDORFER.

Valódi tokaji asszu- és asztali szomorodni ó- és új saját termésű s tiszta kezelésű borok, üveg és hordó számra legjutányosabb árban kaphatók

FISCHER ADOLF
Különösen tokaji boraim különböző részeire orvosok által is gyakran ajánlatnak.

Tihanyak riadó leánya. „Este jött a parancsolat... a pártatlan szép bordalt: „Műlik, mint az árnyék, ez az élet... s hogy a dalt a népszerű ellenek eszköze gyanánt is felhasználják bizonyítja a „Dongó“ története, mely verset a „vas-kalaposok“ oratorozására énekeltek utcaszerte. Debreczenben k dobolták. Hogy a Dongót ne danolják! Csak azért is Dongó! A zenevilágban országúri alakja volt Debreczennek Bihari, kinek utólrhetetlen szép dallamos nótái között legnevezetesebb a 40 emberes toborzó dal.¹⁷⁾

A hogy leirtuk Debreczen jellemző különlegességeit, melyek számára oly kiváltságos hirt szereket, áttérünk azokra az intézményekre, melyek már az újkor követelményei nek megfelelő nagyobb város jellemzők.

A felekezeti feltételek reg megszünt már: a kálvinista hívek nagy templomán kis templomán, azok között a nevezetes „ispóty-templom“-on kívül, a katolikus híveknek is ott áll kettős tornyú Szent-Anna temploma, s a M ó z e s h i t ű e k n e k k e t z s i n a g o g á j u k v a n .¹⁸⁾ (Még százötven évvel ezelőtt a szerzeteseknek is a városban kívül kellett tanyáznia sátor alatt, oda küldték ki nekik élelmet s a hűterítő a kit Bécsből küldtek oda, azzal a jelentéssel tért vissza néhány év múlva, hogy „közönjétek meg, hogy magamat is a nem terítették.“) A kegyesrendiek által vezetett a l y m n i s i u m e g y e n l ő s z i n v o n a l o n áll a protestánsok középiskolájával. Minden felekezet maga tartja fenn az iskoláit, a tanárok nagy száma egész társadalmi osztályt képez, az elemi iskolák, mint a közműveltség vartái, egész a Hortobágyig kihatolnak, a parva számára is van kettő. A nőnevelésre szolgál egy felsőbb és több kisebb nevelőintézet. Azonkívül van a felekezetenküli reális kóla, melyet a város tart fenn. Következnek a szakiskolák: a tanítóképző,¹⁹⁾ a királyi gazdasági tanintézet, nagy terjedelmű mintagazdasággal földművelés, gazdák iskolája.²⁰⁾ Ezt az egyet tartja fenn az állam, a többi mind a város saját erején gyarapodik.

A szellemi műveltség az alapja az anyagi jólétnek is Napjainkban már a mezőgazdaság is tudomány; az ipar, kereskedelem még inkább az A krónikák feljegyzése szerint az első nemes gyümölcsfák ajtóárait a külföldi akadémiaikon járt tanárjelölt diákok hozták Debreczenbe.

A haladó műveltség nyomai láthatók folyton mező-, kert-, erdőpariban, állattenyésztésben epen úgy, mint a műhelyi és gyárpariban. Részletesen kimutatni a Debreczen lakosságának 12 szazalekát tevő iparúzők működését e cikk korlátolt tere nem enged: elég annyit megerősítenünk, hogy ha egy-egy ipari ágat a változó üzlet, vagy az olesőbb cikk versenyé elnyom, emelkedik fel helyette más, s új piacot keres. Például a hajdan virágzó szövőipar ma már egyetlen egy takács képviseli, s a 400 c s i z m a d i a mellett támadt 400 c z i p e s z a szalmi-gyártás azonban versenyez az olaszországgal; a hajdan híres pipagyártás esőkkentével emelkedett a téglá és taze-kas-ipar; a timárság hanyatlott de az asztalosság gyarapodott. Elősegíti az ipart a kifejlett kereskedelmi szellem, mely Debreczen az egész országgal sőt a külfölddel is összekötésben tartja S iparnak, kereskedelemlennek úgy, miként a mezőgazdaszatnak, életvert kölcsönöznek az egészséges penzintezetek, takarékpenztárak és bankok.

Igy találjuk együtt Debreczenben az ősi hagyományokat egymás mellett az újkor vivimányait: a nyikorgó szárazalmot a gazdag osztalekot fizető gözmalommal; a csizmadia-kapálta kukorica-földet a kultúrnyvényeket termő mintagazdasággal; a „karcost“ termő homoki szőlőt a francia gyümölcsészet mellett: a pipaczehet a casinóval szemközt; a telivér menest és a talvigás „lú“-t; a peregrinus, a ponyvairót és az akadémia tagját; a nagy kereskedőt és a kupeczet; a magyar társadalomnak a magasságát és mélyeségét; de a mely minden ízében magyar és önmagától termett A mi tetszős és a mi zordon benne, az mind magából a vegyítetlen magyar elemből fejlődött ki.

Ez őseredeti magyar népet képviselik a debreczeni jelleges alakok Mellözve a tudományos minősített társadalmi osztályt, mely sem műveltségere, sem életmódjára nézve sem miben sem különbözik egyéb nagy városaink lakosságától, s mely osztály igen nagy számból áll. (Debreczen, mely azelőtt két megyében feküdt, ma már maga egy önálló megyének székvarosa; ennél fogva megyei és városi ölgazgatást, államhivatalokat, honvédséget, hadparancsnokot foglal kebelében, melyhez járul a tanárok, ügyvédek, orvosok, kereskedők, technikusok stb. nagy száma) e helyütt csak a népies alakok felmutatására szoritkozunk.

Legelső helyen járjal ezek előtt a debrecz. civis polgár, (a hogy szereti magát nevezetnii) a haz és külső telek ura. Zömök, derékban kifejtett alak: fiatal korában karcsunyaika terméti; arca komoly, nevetésre nem mindig hajlandó csak a jölelés mi á gömbölyű, a mit mond, elébb meggondolja, s aztán válogatott szavakkal fejezi ki: kiejtésében is legjobban megközelíti a szinpadon és szószé-

¹⁷⁾ Boka is. ¹⁸⁾ Csak egy van, a többi (még kettő) bérelt helyiség. ¹⁹⁾ Ez is a collegiumhoz tartozik. ²⁰⁾ Ez az ak demiai ranggal felruházott ker. tanintézet.
 A „D—N“ szerk.
 A „D—N“ szerk.
 A „D—N“ szerk.
 A „D—N“ szerk.

kén használt magyar nyelvet. Nem egy könyvnyen ismerkedik: a mért azt szokták mondani az olyan emberre, ki nem látja meg, a kit nem akar, hogy „debreczeni szemé van.“ Viselete egyszerű, kék posztó magyar ruha, régebben esős időben zold krispin, veres gallerral, kezében hosszú palca, fején széles karimájú, hegyesen gömbölyű kalap. Ezüst láncot gombot csak ünnepnap hord magán. A százezeres civis csak olyan viseletben jár köznap, mint a többiek.

Vannak olyan családok, a melyeket ki terjedésüknek fogva már „hed“-nak neveznek. S a debreczeni „civis polgár“ címét nem lehet csak úgy a maga kedvéből elfoglalni valakinek: még beleszületni sem elég. Maga a civis polgár fia is csak akkor lesz azzá, ha leteszi a kemény, nehéz esküt, hogy a királyhoz, a hazához, Debreczen városához s mindenféle szabadságokhoz holtig hűséges marad. Akkor oklevelet kap s taksát fizet érte. A debreczeni civis polgár — igen is — büszke: büszke a városára, a puritán erkölcesaire, a vagyoni állására, az értelmiségre és az előjáróira; de a mellett tisztességtudó, mást becsülő, s vendégszerető, ámbár válto-gatos.

Igen jól jellemzi az uralkodó vonásait a debreczeni polgárnak egy történelmi adoma Mikoriban 1849-ben az oroszok főhadiszállása Debreczenben volt Paskievics herczeg tábornagy a mellé rendelt magyar kormánybiztos kíséretében keresztül vadtól a piaczon. Nagy sár volt épen, s a száraz utat egyetlen deszkapadló kepezte. Azon jött szembe a tábornagy egy debreczeni civis polgár. Kitermi csak úgy lehetett, ha egyik a két szembeálalkozó közül a padlóról a sárba kilep. A civis polgár nem lepett ki, hanem megállt, farkas-szemét nézve a hatalmas urral. A magyar kormánybiztos mondta neki: „Ez ő herczegesége Paskievics tábornagy!“ „En pedig Kuczik János polgár vagyok“ felelt a rendíthetetlen férfiú és nem tért ki. „De édes barátom, fordítsa a beszédet jobbra a kormánybiztos, a z i l l e n d ő s é g“ úgy hozza magával, hogy az idegen elől kitérjen a magyar!“ „Az már mas!“ szölt a jeles polgár s a mit a nagy templom előtt felállított ágyúteigért meg nem tett, megtette az „illendőség“ szóért: lelepett a padlóról a sárba.

A polgárság kevésbé jómódú osztályát legjobban feltaláljuk a vásáros sátorok alatt. Egy ilyen heti vásár a nagy piac közepén valóságos népművelési kiállítás a debreczeni tipicus népalakoknak. Itt látjuk a hosszú ponyvasátor utcákban a tulipántos szürök szabóját, a gabust, a cifrán kivarrt bundák mesterét, a szűcsöt, a hatalmas csizmak szerzőit, kik most is külön színben árulnak, a fazekasi mázos kancsóval; és a mi az emberi gyomor kielégítésére szolgál: egész sikátora a sertés-hus erdemes feldolgozóinak, szalonnabástyák, kalbászhalmozók és vonsósvói szalámi-ütegek közepett a hirhedett debreczeni mézesbabosokat; s a kiket legelőli kellett volna említünk, Debreczen hatalmas terméti árusnót; a fonatos, béles, fánstul kalács (dorongos fánk) sütoit, a kenyér, sült tók, sulyomáru — nem feher, de piros — népséget; az örök idők számára készített perecek k o z s o r u s k ö l t ö n ö i t, a kik között rendszeren igen élénk hangon folytatott eszmecsere hangzik: a kiknek mind ősi joggal bírt sátorhelyeik vannak, míg az aljasabó kofanép, a ki zsvivásári portékát árul, a mellettekeren gyekényre szorul; a vándor cigány és asszonya pedig már csak mozgó bazárt képez, vállán hordott árucikkeivel s a piac arisztokrata kofái közt meg nem türelik. Vegre kiegészíti a tarka képet az örök talvigás:²¹⁾ az egylovdmagával ember számot kepező valami, a kit a közmondás eként határoz meg:

„Kívül fűrtös guba, Kiben ember vagyon, Mőg-tte talvigá, Egy ló huzza nagy od.“

A nagy országos vásárokat aztán nevezetessé teszi a városban kívül tartott barom-vásár a hol a felhajtott állatok serege arról ad fogalmat, mikor egész népvándorlás megindul minden házi állattal együtt.

Építkezés, háztartás különbözik más magyar városoktól; az újabb kor ebben is nagy változást hozott be A főutcákat emeletes házak foglalják el, s a nádtetőt ese-épfödélzet váltotta föl.

A népviselet is a divathoz idomul: a leányok már csak menyasszonyfővel viselik a gyöngyös pártát s a hajdan híres tornyos csipkés főkötő csak a régi matronák fején tünik még fel; hanem a híres „mesterbálók“-ban, különösen a hentes legények vizgalmán meg előkerül a régi népies pompa: a himzett kötenyek a virágos vállfűzők. (Rég voltaz! Sz)

Igy van Debreczen a népszokásokkal is Erdékes furcsaságoknak itt híjával vannak.²²⁾ Menyegző, temetés olyan, mint minden nagy városban s a hogy ezeket a magyar nép általános jellemzésénél már leirtuk; még annyival egyszerűbb a többinél, hogy a régen behozott puritanizmus által feltűről kezdve lefelé minden ceremonia gyökeresen ki lett irtva.

²¹⁾ Nagy kép J a n k ö J á n o s t ó l F e z t i Á r p á d t ó l, V á g ó P á l t ó l és mások V á g ó P á l t ó l, ki éppen most idözött Debreczenben e képek elkészítésé végett. A „D—N“ szerk.-je. ²²⁾ Sehöl sincs annyi jellemző népszokás, mint Debreczenben. Legeredetibb és legtar-kábbak éppen a menyegzői szokások. L. dr. Zeizi Dániel nagybecsű dolgozatát Debreczen monografiájában. A „D—N“ szerk.-je.

Hanem mulatni tudnak kedélyesen és kitar-tón Legérdekesebb a „mesterbálók -on a fiatal legények sarkantyú-pengő magántánca, melyet még emlékeztek a hajdani verbunkosra, melyet elébb a férfiak járnak egyedül, a míg a két választott táncmester mindegyiknek át nem adja a szive rózsáját, a választott tánczosnéját.

Népdal ritkán terem Debreczenben²³⁾ Csokonai dalait, a diákok nótáit énekeltek hajdan; de mindannyinnal jobban a Szent Dá-vid zsoltárait, a csizmadia mustájának csatogása közben énekl: „Uram, Te nagy haragod-ban!“

Debreczen a komoly emberek városa

— Országgyűlés A szállítási adóról szóló törvényjavaslat tárgyalása „oglakoztatta f h 4-en a képviselőházat. Gáll Jenő (pécskai) nemcsak nemzetgazdasági, de még nemzet-közi szempontból is kifogásolta a javaslatot, mint mely a hajózási actával ellenkezik és nemzetközi bonyodalomra vezethet. György Endre elfogadja a javaslatot Enyedi Lukács a javaslatot czeltalannak s a nagy szükséglethez kepest lappaljának tartja — A költségvetés megállapítása ó a még 538 milliónyi előáll-szükségletet mutat ki, amin nem segít a ja-vaslat. Orbán Balázs után Tisza Kálmán be-szölt és Gáll Jenővel „ki magyar képviselő letére idegen államok ügyvédjeül szegődött“ *) nagy sikerrel polemizált. — Apponyi, Tisza és Hegedűs felszólalásai után a törvényjavaslat úgy általánosságban, mint részleteiben elfogad-tatott. Vegül Szemecz interpellált a keres-kedelmi törvény módosítása iránt. Legközelebi ülését a jövő kedden tartja a ház.

— A magyar delegációból A magyar delegáció együttes négyes albizott-sága egyhangulag és változatlanul megszavazta a közös kormány által kért hitelt. Legérde-kesebben szólalt fel Apponyi, ki a hallott fel-világosítások konkluzióját abban vonja le, hogy a kért hitel nem k ü l ű j a k c z i ó t jelent, sem pedig a hadsereg szervezeti hiányos-ságát nem jelenti, hanem az a közös hadse-regre nevez ugyanolyan természetű, a milyen a honvédségre és népfelkelésre nevez a nem régen kért hite volt. Idézi ezután T i s z a a beszédjéből azon pontokat, melyek eddig a kül-lügyi program sarkelveit képeztek, melyek szerint a Balkán-félszigeten semmiféle protek-torizást vagy okkupációt nem t ű r ű n k, s n y i l a t k o z a t k ö t e l e z ő a k o r m á n y r a

— Külföldi hírek. A bolgár lázadás teljesen elfojtatott s a bolgár regen-ség ismét fenyes próbát adott életrevalósá-gáról — A porta azt ajánlja Bulgáriának, hogy sulyos engedmények árán is igyekezze-nek Oroszországot megverni, ilyen volna egy o r o s z h a d ű j m i n i s t e r i u m felállítása. A regenség erre h a j l a n d ó n a k nyilatkozott

Az olasz kormányválság még mindig tar.

S nem igaz és csak hirlapi kacsa volt az a hír, hogy a becsi orosz követ bevonta a lobogóját. A bulgáriai fölkelési ügyben vadolt egynéket vonatkozólag ma hirdették ki az ítéltet. 15 vádolt — kik közt kilenczen a hadsereg tagja — halálra, öt egynenkt tizenöt évi, — egy tiszt három havi fogságra ítéltetett. Filov ezredes sulyos sebe követke-tében még kihallgatható nem volt. A külal-lamok konzulai együttes lépést tettek arra nézve, hogy az ítélet végrehajtása elhalasz-tassék, hogy az elítélteknek módjában álljon a büntetésnek kegyelmen utján való elengedését Szófiában kérelmezni.

A debrecz. függetlenségi kör közgyűlése.

(Márcz. 6.) A debreczeni függetlenségi kör tegnap nemcsak évi rendes közgyűlést, de ugyszól-ván tíz éves jubileumát ülte meg.

1877. márcz. 6 an nyilt meg városunk-ban az oly rohamosan virágzásnak indult „függetlenségi kör“, a tekintélyes és ügybuzgó derek polgár!

B. Nagy János ur kezdeményezése foly-tán. A közhangulat olyan volt abban az idő-ben is, hogy ezt a nem politikai ugyan, ha-nem társadalmi egyesületet nemcsak fölkarolta, hanem virágzásra is emelte. Az ügybuzgó elnök tapintatos vezetése alatt mű-ködő tisztikar, a tagoknak közreműködése a nemes ügy érdekében érdekében eredményez-ték azt, hogy a függ. kör ma a helybeli egy-letek közt a legvirágzóbb. Van több száz tagja, több száz forintos helyisége a sas utcán, két erkélyvel, ezeket erő könyvtára stb. — Tegnap volt a tizedik rendes közgyűlés a kör helyiségében. B. Nagy János elnök nyitotta meg azt igen csinos alkalmi beszéddel, a mely ternek B Nagy János valóságos mestere. A jelen volt nagyszámu tagoknak ezuttal is élénk tetszését vivta ki ekesszóló, derek polgártar-sunk. A beszéd végén, midőn a szeretett el-nök maga és tisztviselő társai nevében lemond-ott, igen fölemelő jelenet folyt le A közgyű-lés tagjai újból egyhangulag meg álasztották a tisztviselői kart. E l n ö k l e t t i s m é t B. N a g y J á n o s, a l e l n ö k O. V é g h J á n o s; főjegyző Sinka Gyula jegyzők Zong János és Szende Imre, kőrgazda: Csórián József ügyvéd Sinka Ferencz. A választás meg ejtése után tudták csak meg a kör tagjai, hogy az elnök-nek, B. Nagy János urnak ma van

²³⁾ Schol annyi hortobágyi és délibátos népdal, mint Debreczenben. Itt termettek a B. Szabó Lajos szebbnél szebb s a népajkától elváhatlan dalai. A „D—N“ szerk.-je. *) Közbeszólás: óh! óh! Ön pedig Bécs ügyvé-de ennek Magyarország elleni porében! g. b.

a z 56-ik születés-napja. A lelkes hangulaban levő tagok rögtön 15. tagból álló küldöttséget választottak hogy az a kör-re-széről nyilvánuló őszinte szeretet és ragaszk-o-dás nyilvánítását kifejezze az elnök urnak A küldöttség tagjai a tisztviselőkn kívül voltak: Szóke István, Alföldy Gábor, Öry Mihály, Némethy János, Kertész Mi-hály, Horváth József, Csobán István, Herczeg János urak. A jubiléus elnök vendégszerető házában hajnalig tartó mulatság fejezte be a felekelmélő mozzanatokban gazdag napot.

Ünnepély a főiskolában.

(Márczius 6-án.) A Nagy József — Vecsei ün-nepély változatos programja ez idén is szép számu, nagyobbára női — közönséget hozott össze a mult szombaton a főiskolai énektérben.

Az ünnepély négy óraker vette kezletet, egy a főiskolai kántus által nagy hatással elő-adott „Gyász ének“ kel. (Sz. Nagy Károlytól.) Utánna Balogh Ferencz, mint a kántus felügyelő tanára mondotta megnyitó, illetve emlékbeszédet, kegyeleles szavakkal emléke-zvén meg a kántus ama két derek alapítójáról, kiknek emlékezetét e közös halálozási napju-kon évente megnyitja az egyiet. Szölt a har-madéve megindított gyűjtésről, mely egy zene-es ének tanári szék felállítását célozza. Eddig 1659 frtnál jár ez összeg; a gyűjtés különben még mindig folyik.

A program többi tíz száma közül hárm-at a főiskolai zenekar, egy a kántus töltött be, mindkettő Mácsai Sándor hivat-tott vezetése alatt. Különös említést érdemel itt a Csák Aladár szép tiszta tenor szöloja s a végül előadott „Dalar induló.“

Szabó János esk. felügyelő, a zenekar tagja, rendkívül ügyes czimbalom játékvál-ragadta el a halas közönséget, mely tapshol újrajátszól nem akart kifogni — Szavaltot kettő hallottunk A „komoly“ szavalo Asz-talos László Vörösmarthy „Tulvilági kép-tet adta elő szabatos felfogással kidomborítva a jól választott darab minden részletét. A „vig-szavalo“ Biró Lajos jh. volt. „Vitéz Jo-nás-t“, majd közkívánatra Kakas Martonnak „A légyhez“ című humoros verset adta elő. A szavaltot eredeti felfogása mellett bőseges komikai ere hivatott vig szavaloval teszik.

Az ünnepélynek anyagi oldala is volt, a mennyiben a két legnagyobb alapítvány kama-tait ilyenkor osztják ki a jelesebb egyetli ta-gok között. Nagyból díjakat nyertek ez alkalommal Csák Aladár 28 frt, Szigeti Gyula 20 frtot Tóth István Karácsony Imre, Veres Balint, Kassai Béla, Kágyi Lajos pedig — mid veterán „kántorok“ — fejenként 10 forintot. A jól sikerült ünnepély 6 óra körül ért véget.

Művész-estély a színházban.

(Márcz. 5-en.)

(rec.) Teljesen kiérdemelt zsufolt ház előtt ment vegbe színházunkban, a színtársulat és városi dalár-tánk által tegnapelőtt este kö-zösen rendezett művész-estély. Nem lehet sem a színtársulathoz nem tartozó ur-akat sem a színeseket műkedvelőnek nézünk, bár ezek műkedvelők társaságában játszottak és mivel az előbbieket mégis csak — szinpadon, színházi belepti-díjjak léptek föl. Nem halgat-hatunk először is arról hogy a szinpadon jobb szeretik az egységes hatásokat, tehát szinda-rabokat, mint az ily hangversenyek eldarabolt hatásait A közreműködők azonban igyekeztek és kivált a dalárda az, melynek a kedvért közönségünk bárholva is elmenne Egész kritiki-kai tárgyilagossággal mondjuk ki továbbá, hogy az ezen estere kiválóztott vigátek („A nóm szolgája“) meglehetősen vaskos és izet-len komikum legközeben mozgott R ó n a s z é k i n e k (istók) volt benne alkalma ka-czagtató dolgokat produkálni. K. R o s t a g n i Iren kedves volt, mint Eugenia, Z i l a h y — egy kis szerep nem tudást leszmítva — ugyes mint Caesar; O l á h n é i s j ó l j á t s z o t t a a nagynit, a fiatal F ü z e s i S a n d o r pedig derűtséget keltett egy bamba inas szerepe-ben. — A hangverseny számok közül becseles-voltak a dalárda szabatosan előadott dalai, ezek között legkivált Verdi b o r d a l a E r n a u d t a M á c s a y u r az új karnagy, már is azon az uton van a melyen elődjének, Hitesi urnak izlesterjes és szabatos vezényletet utólrhetti.

Szepen sikerültek az Ö r l e y F l ó r a e s H a d a i e b e h e l z ő „édes kedves ének“-énekes népdalai, egy csardai jelenet keretében előadva; Orley k. a. is hangjánal volt s e mellett elenk és vidor. A vonos-négyes, Wolk-mann Robertól (34. mti, allegro moderato, 14-ik mű andente és 34. mti allegro con spi-rato) szabatosan lon végrehajta kivált az első darabban s csak egy-kétszer játszott bizony-talannak. Előadták M á r t o n Imre, (I. hege-dű), H i t e s s y L a j o s (II. hegedű) M á c s a y S a n d o r (gordonka) és dr. U j f a l u s s y J ó z s e f urnak (mely hegedű), aki oly jól játszott, hogy min-denk elhitte, hogy a fulgyógyászatot is kellő sikerrel kell üznie! — R á c z K á r o l y e s t a r s a i mint kísérlet, mint önálló szereplők és ke-sőbb mint a talp alá való kiszolgáltatói egy-aránt tetszést arattak. Előttök énekeltek H a l m a i n é e s V a l e n t i n G o u n o d „Faust“-jának III. felv.-beli kettősét; jó előjelet mu-tatták fel az opera közelebbre varható elő-adásának. B é k e s s y R ó z s a k. a. nem sza-valta a mint hirdette volt, Czuczor „Falusi kis lányát Pesten“, de Wordsworth angol költő „Heten vagyunk heten“ cz. költeményét, a S z á s z K á r o l y fordításában. A k a. megje-lenése ezuttal is bajos volt, de meglátózt,

hogy a költemény h Magasztos alapeszm gyermek megható hallottuk, sőt a besz-pogtatása, a befejez-is volt kívánni val-zódve hogy a kedve-től, a legjobbakban már teljesen sikerül-Tapsban, kihívások v o l t o z á s o k b a V a n n a k a k i k m i a t i m e r n e k s z e p e n j á t s z a r i a k u t á n i s e n g e d i v o l t a k - n a k H a m á r a z a s , h á t l e g a l á b b s z e k , m é r t e m i a t t v o l t n e h a p e r z e k

Attérve az el-tánczvizgalmra: az-czolta A „Korona“ volt az este, a táncz-Örvendünk annak, a szép számu közönsé-gal; kivált a szintárs-k a j a v o l t a z , a k e s e a tánczban kézők és imádó állandók, tal művésznő szavaly-g a y u n k u r a i k ö z ö t t a k é t s z e r l e m Z s ű l t ö l t ö t e k b e s r e l ; Z s ű l t h ö d d i t t ö t s z e r e n c s e v e l V a c s o r z a v a r t a z , h o g y a v e n a g y p u b l i k u m e l f o g t ó k i s . A z e l s ő t a d M á r k E n d r e m o n d k ö d é s r e s e l g k i v á l t V e d r e s s G y u l a V e b e n k ö z ö n t t e f e m a d i k u l M á n d i g e t , u t á n a T ó t h I k e l t f e l , a k i n e l m e d e t u g y a n k e v e s k e i t a k ö z e l j ö v a l t a s o h u r c z o l a s á t e s a t a n y o z t a . A s i k e r e l u r e t ő i f j u s á g n a k e g e s s a r k a . . .

Jelen volt a v f e l d J ó z s e f f o r s p a n b e n — kedvtellessé-gő képet Ott volt I b i r ő e s a d e b r . v d e c s a l a d j á v a l A h ö g y - Z s ű l i r t a ö s s z e s z a v o l t a k a k ö v e t k e z ő s z o n y o k :

Agh Ilona, Bran-sányiné, Borsányi nőv Margit, Bodó Sámuel, nay Károlyné, leányak kosné, Csák Amália, gán Istvánné, Drago-Bélané, Farkas Geza-rébi Ilona, Hegedűs Kugl Szeréna, Kery-Király Roza és Julisk-rósiné, Kórosi Marik-Kronauerne, Lang Lar-csarekne, Muraközy L. Márk Pálné és Arank-Mészáros Jozsefné leán-Nyilass Mariska, Orban-Imréné, Rázo Gyulán-tagni Iren, Steinacker-Viola, Szeghy kisassz-Edene, Szűcsné, Torda-ka, K. Tóth Sándorné, né és Juliska, Tóth-Verecs Lászlóné Vede-Varga Lajosné Wab-merné, Varga Imréné.

HELYI Becse 1835

Nagy megdoblé az a szárnyaló szomor-tal, m. kir. honvéd ez-dandár parancsnoka n-bíhetetlen volt, mert-látták őt a főtüzcan se-senni nyoma nem volt-fájdalom a hir valónát-eredes ma reggel fel-hunyta le szemét. A-általános részvetet es-szomorú hir. Az ezred-zenedát volt folyton-egy tekintete őt, mi-katona ruhában. Ritka-udvariias volt minde-módja a s ó s z o r o s v o l t s u g y a t á r s a s á g m e g t u d a t n y e r m i m i e s s z e r e t e t U g y a s z o l g a l a t i t e r e p a k t i s z e l t e t e r d e m e s a l a k l o s a n v a g y m a g a n u t o n e m g y ő z t é k a d e r e k f i g y e l m e t , s z o l g a l a t k e f e j b e b v a l o t i s r e n d k b e n n e E z t b e b i z o n y i B e c s e y A n t a l n e m e s S z ű l e t e t t T ö r ö k S z e n t - h o 27 en. így még ne-önkéntes 1854 január-Ferdinand de Este ne-eredhez 1867 október-márczius hó 11-kén. Egy hó múlva 1. osz-

az 56-ik születés-napja. A lelkes hangulatban levő tagok rögtön 15. tagból álló küldöttséget választottak...

Ünnepély a főiskolában.

(Márczius 6-án.) A Nagy József - Vecsei ünnepély változatos programja az idén is szép számu, nagyobbára női - közönséget hozott össze...

Az ünnepély négy órakor vette kezletét, egy a főiskolai kántus által nagy hatással előadott „Gyász ének”-kel.

Utánna Balogh Ferenc, mint a kántus felügyelő tanára mondotta megnyitót, illetve emlékeztetőt, kegyelest szavakkal emlékezett meg a kántus...

A program többi tíz száma közül hármat a főiskolai zenekar, negyet a kántus töltött be, mindkettő M. A. S. a. i. Sándor irányításával...

Művész-estély a színházban.

(Márcz. 5-én.) Teljesen kiérdemelt zsufolt volt az est, melytől kezdve színházunkban, a színtársulat és városi dalártnak által tegnapelőtt este közzétett rendezett művész-estélyi. Nem lehet sem a színtársulathoz nem tartozó urakat sem a színeseket műkedvelőnek nézünk...

hogy a költemény hamarosan lett betanulva. Magasztos alapeszméje elmosódott, a beszélő gyermek megható naivságának hangját nem hallottuk...

Jelen volt a vigalmon gróf Degenfeld József főispán ki - tisztelőinek körében - kedvteliséggel szemlélte a vigalom nyüzgő képet...

Agh Ilona, Braunsperger Józsefné, Borsányi, Borsányi nővérek, Beer Kálmánné és Margit, Bodó Sámuelné, Boros Lajosné, Bosznay Károlyné, léányai, Bekéssy Rózsa, Csikosné, Csák Amália, Cziffer Nándorné, Donogh Istvánné, Dragota Ignaczné, Fenyvessy Beláné, Farkas Gezáne, Gerébi Fülöpné, Gerébi Ilona, Hegedűs Sándorné, Halmaj Imréné, Kugl Szeréna, Kerekes Antonia, Királyné, Király Róza és Juliska, Kovács nővérek, Körösné, Körösi Mariska, Krasznai Ferenczné, Kronauerne, Lang Lajosné, Lang Gizella, Loscsarekné, Muraközy Lászlóné, Mark Endre, Mark Palmé és Aranka, Megyessiné és léánya, Mészáros Józsefné léányai, Mándoki Beláné, Nyilass Mariska, Orbán Matild, Oláhné, Pápai Imréné, Rácz Gyuláné, Rácz Mariska, Rostagny Irén, Steinacker Sándorné, Steinacker Viola, Szeghy kisasszonyok (M. Pires), Stahl Edéné, Szűcsné, Tordai Gáborné, Tóth Aranka, K. Tóth Sándorné léányai, Tóty Istvánné és Juliska, Tóth Irma, Varga Károlyné, Veress Lászlóné, Védtródi Viktorné és léánya, Varga Lajosné, Walter Mihályné, Wertheimerné, Varga Imréné sat.

HELYI HIREK.

Becsey Antal. 1835-1887.

Nagy megdöbbenést keltett ma reggel az a szárnyaló szomorú hír, hogy Becsey Antal, m. kir. honvéd ezredes, a 3-ik honvéd feldandár parancsnoka meghalt. A hír egészen lihetetlen volt, mert tegnap délután sorban látták őt a fútozán sétálni a s betegségnél semmi nyoma nem volt arczán látható. De fájdalom a hír valóban bizonyult. Becsey Antal ezredes ma reggel fél hét órakor örök álmora hunyta le szemét. A város minden körében általános részvétet és sajnálkozást keltett a szomorú hír. Az ezredes ur majd nem két évtizeden át volt folytonosan lakosa, s a polgárság úgy tekintette őt, mint valódi polgártársát, katoná ruhában, Ritka derék, előkevény és udvarias volt mindenkihez. Modora, bánásmódja a s szoros értelmében lebilincselő volt s ugy a társaságban, mint szolgáltatásban megtudta nyerni mindenki bizalmát, tiszteletét és szeretetét. Ugy a polgári életben, mint a szolgálati tere a közbeszűlés és föltétlen tisztelet érdemes alakja volt s a kik hivatalosan vagy magán uton érintkeztek vele, akkor nem győztek a derék katonában dicsérni a figyelmet, szolgálati készséget, jó indulatot - Fejbebbvalói is rendkívül szerettek és bíztak benne. Ezt bebizonyítja gyors előléptetése. Becsey Antal nemesi családból származott. Született Török Szent-Miklóson 1835 márczius hó 27-én, így még nem volt 52 éves. Mint önkéntes 1854 január 18-án lépett be a Ferdinánd de Este nevet viselő 32-ik gyalog ezredhez 1867 október 2-án hadapról 1859 márczius hó 11-kén lett II. oszt. hadnagy. Egy hó múlva I. oszt. hadnagy lett, 1864-ben,

ápril 18-án főhadnagy lett s 1869. okt. 24-én áttétett saját kérelmére a m. kir. honvédséghez. 1870 nov. 11. százados lett. 1877. november 1-én őrnagy, 1882. nov. 1-én alezredes lett, s 1886 november 1-én ezredes s már előbb a honvédség új szervezők mint alezredes, a Debreczenben levő 3-ik honv. gyalog feldandár parancsnokává lett kinevezve s azt megelőzőleg sok éven át volt a 46-dik szamu éjszaki bihari honvédszázalaj parancsnoka. 1877-ben kapta az I. oszt. tiszti szolgálati keresztet a hadi ékítménnyel. 1883. február 8-án a katonai hadi érdmet. Csáladot a boldogult nem alapított. Évek óta a hatvanutcai Koszorus házába lakott egyedül. Beteg soha nem volt a mult hét utolsó napjaiban gyöngyölkedett. Szombaton nem is ment el a feldandár parancsnokság cseglédutezai irodájába, hanem segédtsíjje Kozányi Zoltán főhadnagy a jelentésekkel lakására ment. A segéd tisztnak eszontjai fájásáról beszakodott. Vasárnap szintén a lakásán írta alá az ügy darabokat s megbízta segédtsíjjét, hogy ha ma 9 órakor nem lesz az irodában jelentése betegnek hivatalosan De este fél rosszul lett. Dr. Kerényi orvosoknál rendelt is részére gyógyszer, melyet csak ma reggel kellett volna bevenni. Kozányi főhadnagy ur, egész éjét a beteg ágya mellett töltötte s mikor ma korán reggel orvosságot akart adni neki, megdöbbenve vette észre, hogy az ezredes nagyon rosszul van. Azonnal orvosok után küldött. Dr. Kerényin kívül, dr. Tihanyi sz. áll. honvédezd orvos is megjelent a beteg ágyánál. Már késő volt. A szélhűdés véget vetett az életének. - Ma reggel megjelent lakásán az egész tisztikar, később Kassai Farkas Dániel ezredes dandárparancsnok is elment s jegyzőkönyvet írtet fel a hagatekről. - A rokokon azonnal értesítve lettek a gyászestéről. A feldandár-parancsnokságot Görgey Vincze őrnagy veszi át ideiglenesen. A temetésre nevez a rokokon nélkül annyit határozott, hogy az szerdán d. u. 4 óra 30 perczkor megy végbe s r. kath. egyház szerint a megillető katonai pompával. Béke poraira!

A honvédtisztikar a következő gyászjelentést adta ki: „A debr. m. kir. honvédtisztikar, a m. kir. 3-ik honvéd gyalog feldandár tisztikara mely fájdalommal tudatja tisztelve szeretett bajtársának, illetve előjárójának B e c s e y Antal honvédezdre a katonai érdemkereszt és hadi érdem tulajdonosa, a m. kir. 3. honvéd gyalogfeldandár parancsnokának I. h. 7-én reggel 6 1/2 órakor életemek 52-ik évében rövid szenvedés után szélhűdés következtében történt gyászosan elhunyt. Boldoguljon földi maradványai a rom. kath. szertartás szerint a Nagyhátvan utcai 1577.78. szamu gyászházban I. h. 9-én délután 4 óra 30 perczkor fognak az örök nyugalomnak átadati.

A tisztántuligyházak közgyűlése. Körlevelet intézett fölsz. Révész B. püspök ur a tisztántuligyházkerület esperes uraihoz a tavaszi közgyűlés idejét és némely, már is tudható és jelezhető tárgyait illetőleg. Ha az európai általános béke meg zavartatik és ha hazánk békecsége fennmarad, a közgyűlé május hó 9-én veendi kezdetét. Tárgyai lesznek az ezután beérkezők mellett a mult évi októberi konvent jegyzőkönyvében foglalt tőbbször felhívások: az országos közalaphoz terjesztendő segélykérvények ügye; a lelkes minősítési szabályok módosítása; a debreczeni főiskolánál Mányhárt János hittanár ur helyének betöltése; a gymnasiumi igazgató tanárságra új választás eszközése, miután e hivatali ciklusa e tanévvel - bevégeződik stb.

A debr. takarékpénztár közgyűlése tegnap ment végbe Szepessy Antal vezérigazgató elnöklete alatt az intézet saját üzleti helyiségének nagy termében, a részvényesek elenk érdeklődése mellett. - Az iga gatósgáj jelentés felolvastatván, a neh. Sáp Sámuel érdemeinek s emlékeinek jegyzőkönyve igtatása, továbbá végrendelete végrehajtóságának elfogadása helyeslő tudomással vétetett; az igazgatóság és felügyelő bizottság a m. 1886-ik évre nézve a felelősség terhe alól egyhangulag felmentetett; a nyereség felosztása iránti javaslat ugyszintén az 1013 frt adakozásra szánt összegnek hova fordítása azon módon lett elfogadva - mint azt az igazgató ósáq proponálta s a melyet már szombati lapunk számbában egész terjedelmében közzé tettünk - E szerint a m. évről osztalék részvényenkint 65 frt mely összeg már mai naptól kezdve a 11-ik sz. szelvény beszolgáltatása mellett az intéze pénztárából felvehető. Az elhalálozás folytán megüresedett egy igazgatói állás betöltésére elnök felhíván a közgyűlést, szavazatszedőkkel: Kerekes Géza, Pusztai Sándor és ifj. Muraközy Károly felkérteknek; a szavazás megejtetvén, eredmény az let, hogy mintegy 260 beadott szavazatból Varga János 214-et nyert, és így ő lett egy évre megválasztva 10-ik igazgatói tagul. - Vége a jegyzőkönyv hitelesítésére Osterlamm Ernő és Márton Imre részvényesek kiisküldetvén, a gyűlés 11 órákor véget ért.

Márczius 15. A h. n. n. n. Polg. O. I. vasokor mint már előző években is. Most sokkal nagyobb számban fogja megtartani az 1848 márcz 15-iki országos ünnepet Ugyanis szeretett orsz. képviselőjüket és Nsgs Onody G. urat Budapestről meghívhatt az azon napon tartandó alkalmi beszéd megtartására. Ki is készséggel elfogadta a meghívást, - s folytan az előkészületek. Nagy örömmel várják és fényesen fogják fogadni a képviselő urat.

* Népfőlkelő tisztetek tanfolyama. A Debreczenben úgy, mint más városokban berendezett 3-3 hetes, vagy - szünkegszerint - hosszabb időtartamu tanfolyamok kezdődnek; Az első időszak gyalogsági, valamint lovassági népf. tiszti tanfolyamok 1887. apr. hó 12-én A második időszak gyalogsági tanfolyam máj 6-án. Jelentkezések Zöld Mihály aljegyzőnél a városházán márcz. hó 14-iki napján déli 12 óráig naponként d. e. 10-12 óráig s d. u. 5-6-ig fogadtatnak el, a rendőrségnél tisztségre már jelentkezettek részéről.

Felfüggesztett hivatalnokok. Rásó Gyula vármegyei alispán Szalkai István Bözörményi adó tanácsnokot; továbbá Botos Ferenc ugyan ottani adó penztárnokot állásuktól felfüggesztette. Az első helyet if. Uzonyi Péter volt adótanácsnokot a második helyet Pápay Károly volt községi bíró helyettesítette bözörményi város közgyűlése. Egyszersmind mindkettőnek vagyonára zárlat lett foganatosítva; a mely tény igazolni látszik hogy sikasztás történt Ezen felfüggesztés a milyen mélyen elszomorító egy fél úgy annak eredménye n. a vizgasra szolgáló párt szempontból, a mennyiben a helyettesítő tisztviselőket az országgyűlési választási áramlat buktatta meg a multkor; mert az első rendíthetlen híve, a másik pláne elnöke a bözörményi 48-as és függetlenségi párt-nak.

* Népfőlkelés. Minthogy ez utóbbi időben számos kérdés tetetett aziránt, hogy vajjon olyanok is a népfőlkélok köteleibe tartanak-e, kiket váltásdíjait fizettek s az eszfogadtatott, a honvédelmi miniszterium a következő rúdeletet bocsátotta ki: Az 1886-iki népfőlkélesi törvény 2. § a értelmében az említtet, népfőlkélelőtelek életkorban álló egyének a népfőlkélek köteleibe tartoznak. Minthogy azonban a „Népfőlkéles szervezetről szóló szabályrendelet” 144 pontjának a hadsereg, a tengereszet és a honvédség tartálékul szolgáló népfőlkéles-kötelezettokről szóló hat kategóriája közül egyikbe sem tartoznak, ezekenek behatása pótezelokra ki van zárva. Azok, kik önként léptek katonai szolgálatba s már elbocsátatván, váltásdíjait is fizettek, ha az első korosztályhoz tartoznak, szintén nem pótezelokra használandók fel.

Színházi hírek. E. Kovács Gyula, a kítőnő tragikus, a mint a kolozsvári „E k”-ria, közelebb vendégzerepel Debreczenben. Igen örvendünk ez érdekes hírek - Sajó Bandi, kit hazafias érzete - a mint jeleztük - már haza vonzottak Moszkvából, ha a tétel töltötte. családja körében, Debreczenben idők k. Erdekes oroszországi tárczáira emlékeznek olvasaink. Sajó, e sokoldalú, ügye ének-mint drámai szerepekben használható ifjú nésznek nemcsak föllepítését de szerződte-tetést is melegen ajánljuk a debr. színházi igazg. figyelmébe! - Hunyadi Margit csupán márcz. 16. után vendégzerepelhet színházunkban, miután márcz. 15-én az ottani színház díszelőadást rendez. E nagy nap emléket - a mint értesülünk - a debreczeni színtársulat is me ltóan szándékozik megülni.

A debreczeni színházi igazgatóság tagjai (Rónaszi Gy. Gusztáv, Valentin Lajos, Mándoki Béla, Molnár László, Halmaj Imre) tegnap d. e. irtak alá, Kovács Sándor t. ügyész hiv. helyiségében, a jövő évi idényre szóló szerződést. Solti Teréz, ki most végzi a színtársulatot, közelebb vendégzerepel nálunk; Paulai Ede, Csiky Gergely és Ujházi Ede ajánlottak.

A városi zárszámadások a mult évről elkészülvén, a számvévi hivatalban a törvény értelmében 14 nappal a közgyűlés előtt közzémlére kitéve vannak. Debreczen című terjedelmes közleményünk (a trónörökös könyvéből való mutató) közlése, miatt számos érdekes cikkünk maradt holnapra. Iyen a Békessy és László gazd. tanít tanár ur közérdeklődéssel várt felolvasása és Balogh Ferenc akad. tanár emlékeztetője, helyi hírek sat.

Meghívó. A debreczeni iparoskörök f. hó 9-én, szerdán esti 6 órakor a kör helyiségében rendez választmányi gyűlést tart, melyre a választmány tagjai ez uton is tisztelettel meghívattak Az elnökség.

KERKES ALBERT asztalos üzletében csapó u. 626 sz. 13-14 éves gyerek tanulól felvétetik.

A kévekkő-aratógépek tejedése. Fővárosi levelezőnk a következőket írja: „McCormik” név bármely idegen hangása van is, hazai gazdáink közt évről évre népszerűbb lesz. Cyrus H. McCormik ugyanis a neve a kévekkő aratógépek első feltalálójának, ki kizárólag e gépek gyártásával foglalkozik és a ki azokat évek során át annyira javította, hogy ma már a föld legjobb kévekkő-aratógépei. Midőn Müller Emil fővárosi gépkészkedő a McCormik-féle kévekkő aratógépeket 1880-ban hazánkba hozta, mindössze két darabot adott el belőlük. 1886-ban már 40 darabot meg az évben eladott McCormik-féle új aratógépek száma már eddig meghaladja a 130-at és nincs messze az idő, mikor a gazdálkodás, belátva e gép rendkívül jónyét, épp oly kevéssé fogja nélkülözni, mint a cséplőgépeket. E fényes eredmény annak köszönhető, hogy e gépekkel az ország több vidékén eszközölt kísérletek kitünően sikerültek, különösen pedig Vilonya v. z. rémnyergény községében, hol Lakat János földbírtokos a mult évben a kísérletet rendetlen, talvácsos, egyedenél, és szerelőt h. amos talajon rendezte, melyben a gép a nagy nehézségek daczára aránylag csekély műkördvel oly munkát végzett, mely a jelen voltak meglepts. Ugyaníly elismerésben részesülnek a nemzet gyárosnak fúkaszó és marokkrakó arató gépi is.

Uj találmányok a sérvtűszet tereén. Pápay Ernő dr. fővárosi orvosi utól a következő sorokat tettük: „A vidéken lakók, kik valamely oly bajban v. szenvednek, melyet csak sérvtűszeti, kötszészeti és orthopaediai köt- és műszerek által lehet gyógyítani, tudvalegölve nincs nek abban a helyzeben, hogy a bajuk gyógyításához szükséges ily eszközöket úgy

asmerjék, mint pl. a fővárosiak. Ennek aztán az a hátránya van, hogy legtoöbben egész életükön át ki- noztatják magukat valamely ily eszközökkel, annélkül hogy egy jobbnak létezéséről tudnának és körülmény találmányokat röviden megismeressék. Eddig p. o. csak a primitív, ugynevezett toll- és gumi- vagy ruga- nyos sérvtűket ismerték. Az első hiányos és még ha kifogástalann van is elkészítve, a toll által okozott nyomás nemcsak hogy határoztan káros, de o y fáj- dalmat okoz, hogy a szervező inkább elhanyagolja a bajt és veszélynek teszi ki magát, semhogy a nyomás által okozott fájdalmat eltűrje. - A második fentem- lített eszköz két külön könnyen felváltható pe- o- tával látja el, az egészet pedig izzádsá ellemi védővel vonja be, mely az izzádsát és az eszköz romlását meg- zárolja és mindig tisztán és szárazon tartja. Ez esz- zéknek ára daazára sok előnyök, egy oldalára 8 frt, kettőre 16 frt. Ugyancsak Keleti úrnál kaphatók az ál- ala kitűnő en javított és fölötté cseleszerű ugynevezett köldök-sérvtűköt aránykötők, melyek e fölötté kel- lemelen és elhausa tovább esteen veszélyessé válható bajnak elejét veszik, továbbá végül-ess elleni kö- tők, haskötők, hátegyenésítő hangy felső testtartás ellen görés-érhárszák, mulabak, szóval minden oly eszköz, mely a sérvtűszet, betegápolás és orthopaed- dia tereére tartozik. Keleti ur szívesen ad felvilágosí- tást bármely szakra, vágo ügyben és árjegyzékét ki- rántatva bárkinek megküldi.

X A tyúkszemeknek kimetszése, vagy ma- ró folyadék (pl. saletromsava) segítségével való eltávolítása igen veszedelmes eljárás, mely már sok embereket elebebe került. A szóban levő baj eltávolítására, ez idő szerint az egyedüli biz- tosan ható és minden ártalmas anyagoktól mentes szer: a Meissner-féle nagy hirre ka- pott tyúkszemtapasz. Ara dobozontant 1 frt postával bérmenten küldve 15 krral drágább. Kapható Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszer- tárában Debreczenben és a központi szetküldési árában Visnya Sandornál Pécsen.

Hazánk s a külföld.

Rövid hírek Nagyváradon, fizetés közben össze zördült egy jegyző és egy pin- czer, parbjait vörtak, mert egy becs. bíróság pinczert kihívást jogosnak mondotta ki. Nagyváradon csak is a népfőlkélok gyalog esz- apatokhoz jelentkezők számára nyitnak tanfo- lyamot. - A fővárosi ki kémeyséprök, mint a kiknek jelenlétük s „közgyűlés és elzib on- ság” szempontjából szükséges folyamotdák, hogy behatásuk esetén csak is azon terüle- ten működjenek, a melyen különben is dol- goznak - Vajda János betegeskedése foly- tan, Reviczky Gyula ir alkalmi költeményt a márczius tizenötödikét ünnepel- őtv. egyetemi polgárk számarára - Boruth Elemér hátrahagyott művei meg fognak jelenni. Özevgye, szül Evva Ottilia urnó és barátai adják ki Satoralja-Ujhe- lyen. - A biharfűredi, nagyvárad mel- letti gyógyhelyet, Solymosi Elek színművész bérlé ki hosszabb időre. - Torda-Ara- nyos megye főispánjává nevezetett ki gr. Bethlen Géza.

Közgazdaság

Sortésávsár. A kőbányai sertéske- resk. c. arnok távtrata. - Márczius 5. Az üzlet változatlan. - Magyar uras-ági öreg nehéz 49.-50. frtig, - magy. urasági fiatal nehéz 49.-50. frtig, magy. urasági fiatal könnnyű 48.-50.-49 frtig, magyar szedet nehéz 47.-48.- frtig, magyar szedett könnnyű 47.-48.- frtig, romániai átmeneti bakonyi nehéz - frtig, rom. átmeneti eredeti könnnyű - frtig, szerb. átmeneti net nehéz 43-45.- frtig, szerb. átmeneti könnnyű. 43-45.- frt. hízó a vasutról mázsálya - frtig, hízó 1 éves élősllyban 46% hízó két éves élősllyban 30. - 36.- frtig, makkos sortés élősllyban, 46% levonás a frtig. Az árak hízalt sortéséknél páronkint 45 kgl. és 1%-os levonással métermázánkint ér- tendők. Romániai és szerbiai sertéskeknél, melyek mint átmeneti adattak el a vevőnek, da- rabonkint 4 arany v. am fejsében megtérítetik.

SZERKESZTŐI POSTA.

Márcz. 15. E czim alatt számos köl- teményt kapunk. Csakis az ünnepélyen el- szavaltakat fogjuk közölni.

Debr. Színház.

Holnap, kedden, 1887. márcz. 8-án Balogh Gusztáv jutalomjátékát:

FAUST.

Gounod nagy operája 5 felv.

Közelebb színrre kerül: „A császár színe- szei” színmű. Németből ford. Valentin L. és Molnár László.

Felölös szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY.

A nánási kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Móríc Pál végrehajtónak Szűcs András és neje végrehajtást szenvedő elleni 47 frt 85 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nánási járásbíró területén levő, Nánáson fekvő s a h. nánási 1942. 7714 és 8363 tjkv ingatlanokra az árverést 1159 frt — kiban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887 évi Aprilis hó 15-ik napján d. e. 9 órakor a bíróság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagy készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nánás 1887. évi Január hó 21 napján. A Nánási kir. j. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Sebestyén.
kir. aljárásbíró.

Arverési hirdetemény.

A nánási kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Móríc Pál végrehajtónak Szűcs András és neje végrehajtást szenvedő elleni 47 frt 85 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nánási járásbíró területén levő, Nánáson fekvő s a h. nánási 1942. 7714 és 8363 tjkv ingatlanokra az árverést 1159 frt — kiban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887 évi Aprilis hó 15-ik napján d. e. 9 órakor a bíróság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagy készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nánás 1887. évi Január hó 21 napján. A Nánási kir. j. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Sebestyén.
kir. aljárásbíró.

Arverési hirdetemény.

A nánási kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Móríc Pál végrehajtónak Szűcs András és neje végrehajtást szenvedő elleni 47 frt 85 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nánási járásbíró területén levő, Nánáson fekvő, a nánási 4058 és 8358 tjbvben ingatlanokra az árverést 1327 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi ápril hó 15-ik napján d. e. 9 órakor a bíróság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagy készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nánás, 1887. évi januárius hó 21 napján.

A nánási kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Sebestyén.
kir. aljárásbíró.

GYÜMÖLCSFA ELADÁS.

A gazdasági tanintézet kertjében kitünő magas törzű gyümölcsfák eladók. — Megrendelések csak márczius 31-ig fogadtatnak el levélben, vagy szóval a városban levő igazgatóságnál. Ugyanonnán árjegyzék bérmentesen küldetik.

Eladó ház

Nagypéterfia 870. szám alatt, egy cseréppel fedett földszintes ház, ó és új osztású földjével együtt eladó. Ertekezhetni lehet Kispéterfia utcán, 756. számú háznál, Faragó András ural.

Ettlinger és társa. Kávé-különlegességek. Legolcsóbb árak. Pontos kiszálgát.

első bevasárlási forrás. egyenesen Hamburgból.

A mi évek hosszú során át fentüli jóhírelű áruházunk küld bér- és vámpontsán a hazai vám itt beszámítható a legjobb, kipróbált árukból, a közvetlen beszerzési forrásból rendelkezőzete áru, igen melegeit áron, utánnel, vagy előre fizetés mellett:

Kávé, igen finom, minden nemből, zsákokban, értékekben, 5 kilitőnként.	
No. 0	No. 1 No. 2 No. 3
frt 4.80	frt 5.25 frt 5.60 frt 5.85
No. 4	No. 5 No. 7 No. 8
frt 6.25	frt 6.80 frt 6.65 frt 6.65
No. 11	No. 13 No. 15 No. 16
frt 6.90	frt 7.45 frt 5.50 frt 8.30

Minden áru bérmentes. Csomagolás ingyen. Chinai tea, elegáns csomagolva, 1 só minős.

Rum Cuba 4 literes hordó frt 3.30
Jamaika finom, 4 literes hordó „ 4.20
Arrac de Goa, ig. fin. 4 lit. hordó 4.70 helyett 4.00

Tszandi tőkehal, új czikk, egy csomag 4 1/2 kg. — frt 2.70 helyett „ 2.40

Cavár, új, gyöngyös szőva, igen finom izál, 1 kgr. hordó „ 2.50
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 4.15
Asztali rizs, 5 kg. frt 1.25, extra „ 1.40
Tapioca-Sago 5 kg „ 2.25
Maltes-hering, egy hordó 30 drbbal „ 2.05
Maltesen, friss, 8 doboz 3 kg. „ 4.05

Kelt Nánás 1887. évi Január hó 21 napján. A Nánási kir. j. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Ettlinger és társa, világpostai széküldés, Hamburg.

NEUSTEIN-FÉLE SZT. ERZSÉBET vertisztító LABDACSONK.

Minden hasonló kértimé-nyekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdac-okat, mertesek minden ártalmas anyagot, a legnagyobb eredményel felhasználva az al- testi szervek betegségeinél, könnyen hashajtók és vertisztítók; egy gyógyszer sem kedvezőbb és a mellett egészen ártatlanabb

székrekedéseket

leküzdni a legtöbb betegségeknek e biztos forrását, a czukrázatok alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdac-ok egy igen megtisztelő bizonyítványt nyert, udvari tanácsos Pitha tanártól lettek kitűnt tve.

Egy doboz 15 labdacot tartalmazó 15 kr. Egy henger, mely 8 doboz, tehát 120 labdacot tartalmaz, ára csak 1 ft o. é.

ÓVÁS! Minden doboz, a melyen a czég: gyógyszerár „zum heiligen Leopold“ nem áll és a hátsó oldalán védjegyünket nem bírja, egy hamisítvány, melynek megvétele a közönség órátik. Igen figyelni kell, hogy ne egy rossz, semmi eredményt nem bíró, de épséggel ártalmas készítményt kapjanak. Határozottan kell kerüli: Neustein-féle Erzsébet labdacokat; ezek a borítékon és használati utasításon az itt látható aláírással elvannak látva. — Főraktár: Bécsben Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph. Belváros, Ecke der Planken und Spiegelgasse. — Raktár Budapestu Török József gyógyszer., Debreczenben Rothschnck V. Emil és Gölt Nándor urak gyógyszer-táráiban.

KITÜNTETÉS SZÉKES-FEHÉRVÁR ezüstérem 1878.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA
DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KAROLY ház.

Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV és KÖNYOMDAI MUNKÁK
gyors és pontos elkészítésére; elvállal:
tankönyveket, hirdapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;
diszmuveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

ROVATOZOTT IVEKET;
diszes egybokelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászati köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számíttatik

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő DEBRECZENI cz. hirdapban a legolcsóbban számítva közzé teszek.

KUTASI IMRE.
könyv- és könyomda-tulajdonos.

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KAROLY ház.

KITÜNTETÉS LONDON

D. SZOKLEVÉL 1871-ben.

Előtt
95. m.

Előzetesi árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt
Fél évre 5 frt
Negyed évre 2 frt

Egyes szám 5 kr

A lap szellemi részét illetően közlemény: Nagy-határú 1564 számú, Dunaszentgyörgy, — a szerkesztőségben mentve küldendő.

Előzeteseti helyben: TELEGI K. LAJOS és CSÁTHY KÁROLY közreműködésében és a kiadóiban KUTASI IMRE közreműködésében a postahivatalban.

Egy módosítás

(Sz. N.) Az éves, de azért nagylevelű felmerült panasz lehet csodálkozni. elvi alapot nélkülözvására a kompromisszum választások előtt modern tanokra vezetés, nem nekünk szokták, mely int egyáltalában alkalmas. De legalább volt gazdasági bizottság eredeti javaslaton, dési szempontból iparosság azon részait nem éppen erre aztán beleszákadémia is, kimondható legelőbb törvény lett és észleljék a hibákat.

A társulási jószág. Eppen az ellenkező fejlődés irányában óhajtás a célhoz nem vezetése nem tudott mos nagyobb városok közgazdasági hatóság fenn. A szolgabíró hatóság számos megalapított a testület zítésére. Megszaporított végrehajtják azokabb félretették együtt, semhogy bet kelljen elintézt.

Ipartörvény az ipar bajain nem az kitevé marad a haladott géppel dolgan versenyének, alakulása határoztetik be.

A legtöbb felszámolt szolgálat okot, badság igen erős magában.

Az ipartörvény szorítja a betívásár ségeknek azt a jogrosokat kitiltassák azok ott készítményhassák. Ezen rendeltal bíró némely vezet fogadtatásra több azon kisebbnek száma, külön részében, hol az iparosoknak üzleti oly károsnak bizony a fogyasztó közönségkénytelenek voltak seny nélkül piacoket megvenni, vagy sok és községek utaltattak.

A módosítás mennyiben megenged rokon az elárúsításágok, a községek bályrendelettel rendelkezhetők a betívásrosok oly községek rakkal képesek mig ott, a hol ily a forgalom akadhatók.

Ez az intézkedtek helyesléssel feban sajnáljuk, hogy fogott az ipartörvény orvoslásába, miért hibára és miért ne